

הלכות נטילת ידיים שחרית - ב

נטילת ידיים להעברת רוח הטומאה

שבת קח, סע"ב

יד לעין ... יד לגיגית (שמטילין בה שכר, רש"י).

ב"י סי' ד

יד לגיגית נמי לאו לענין נטילת שחרית נקט להו, דאפילו אם נטל ידיו לא יגע ... בגיגית השכר, מפני שמשמוש היד מפסידו.

ט"ז סי' ד ס"ק ד

גיגית נראה גם כן משום סכנה ... דכשישתה אחר כך השכר הוי כאלו מגיע מיד לפיו ולחוטם.

שוע"ר סי' א מהדורא בתרא

ז בזוהר החמירו מאד שלא לברך ולא ללמוד, וכן שלא ליגע במלבושיו, וכן שלא לילך ד' אמות, בעוד רוח הטומאה שורה על הידים קודם נטילת ידיים שחרית.

שוע"ר סי' ד מהדורא קמא

ד אמרו חכמים כל הישן בלילה ששים נשימות, [כיוון] שנסתלקה ממנו נשמתו באה רוח הטומאה ושורה על גופו, ומיד שניעור משינתו נסתלקה רוח הטומאה מן כל גופו חוץ מן ידיו, שאין רוח הטומאה מסתלק מעליהם עד שישפוך מים על ידיו ג' פעמים על כל יד בפני עצמה.

ה וקודם שיטלם על דרך שנתבאר, לא יגע בידיו לפה, שלא יתאלם, ולא לאזניים, שלא יתחרש, ולא לעיניים, שלא יסתמא, ולא לחוטם ולא לפה, שלא יהא בעל פוליוס, דהיינו ריח החוטם והפה.

ו וכן לא יגע בידיו קודם נטילה במקום הקזה, וכן לא יגע לשום מאכל או משקה, שלא יטמאם.

ט מים של נטילת ידיים שחרית אסור להשתמש בהם שום תשמיש, מפני שאסור ליהנות מהם מפני רוח רעה ששורה עליהן, ולכן לא ילינם בבית. וכן יזהר שלא ישפכם בבית, ולא בשום מקום שעוברים שם בני אדם, שמא יגע בהם אדם ויוזק.

יב אם שכשך ידיו לתוך כלי של מים ... הוין כמי שופכין.

שוע"ר סי' ד מהדורא בתרא

ב וגם בתלמוד הזהירו על רוח הטומאה זו ששורה על הידים, ואמרו שאינה עוברת לגמרי עד שיטול ג' פעמים בסרוגין. וגם הזהירו מאד שלא ליגע ביד קודם נטילה לא לעין ולא לאזן ולא לחוטם ולא לפה ולא לפי הטבעת ולא למקום הקזת דם, ולא לאמה, כגון מעטרה ולמטה או לצורך זיווג, ולא למים שבגיגית המוכנים לנטילת ידיים לכל בני ביתו, שלא יטמאם בידיו ... וכל שכן שצריך לזהר מאד שלא ליגע קודם נטילה בשום מאכל או משקה, שלא לטמאם.

וצריך להזהיר הנשים על זה ביותר, כי רוב תיקון המאכלים הוא על ידן (אבל לנגיעת הנכרים אין לחוש, כי רוח טומאה זו אינה מתאוה לשרות אלא בכלי של קדש, במקום קדושה שנסתלקה משם, שהם גופות ישראל כשהם ישנים ונשמתם הקדושה מסתלקת מגופם, ואזי רוח הטומאה שורה על גופם, וכשהנשמה חוזרת לגוף, מסתלקת רוח הטומאה מכל הגוף ונשארת על הידים בלבד. ומטעם זה נהגו להקל בנגיעת הקטנים שלא הגיעו לחינוך, לפי שגמר ועיקר כניסת נפש הקדושה באדם הוא ביי"ג שנים ויום אחד לזכר ויי"ב לנקבה, שלכן נתחייבו אז במצות מן התורה ונעשו בני עונשים. ותחלת כניסת נפש זו הקדושה היא בחינוך לתורה ולמצות, שחייבו חכמים לחנך (גם במצות מילה, ולכן הנזהר מנגיעת הקטן מיום המילה ואילך, קדוש יאמר לו).]

שוע"ר סי' ח

כ אם רוצה ללבוש הטלית קטן מיד בקומו, כדי שלא ילך ד' אמות בלא ציצית, והרי עדיין אין ידיו נקיות ולא יכול לברך, יכול ללבוש בלא ברכה, ולכשינקה ידיו ימשמש בציציותיו ויברך.

שוע"ר סי' מו

ב ברכות השחר נתקנו לברך כל אחת בשעה שנתחייב בה ... וכשלוש חלוקו והוא מושכב, יברך מלביש ערומים ... וכשנוטל ידיו יברך על נטילת ידיים.

אשל אברהם סי' ד סעיף א

שמעתי מהחסיד המובהק מ' פייביש ניי מק"ק באלשוועץ יצ"ו, בשם החסיד מ' זוסיא ז"ל שמ"כ בק"ק הניפאלי יצ"ו, שיש סמך שלא לקום על רגליו קודם נטילת ידיים שחרית, במה שכתוב (תהלים לו, ה) יתיצב על דרך לא טוב כו'.

פסקי הסדור, הלכות ציצית ד"ה והמדקדקים

והמדקדקים נוהגין לישן בטלית קטן ... לא יצטרך ללבוש קודם נטילת ידיים, לעבור על קדושת הזהר שנתבאר בדין השכמת הבקר.